

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БАРАНІВСЬКИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ ЛІЦЕЙ**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні педагогічної ради
від 12 червня 2026 року протокол №9

ВВЕДЕНО В ДІЮ
НАКАЗОМ Т.В.О. ДИРЕКТОРА
від 15 червня 2026 року №61-З
Ярослав БОРТНІК

Кодекс честі
Баранівського професійного ліцею

1. Загальні положення.

1.1. Кодекс честі Баранівського професійного ліцею Житомирської області (далі Кодекс) є актом етичного регулювання освітнього процесу та визначає загальну філософію функціонування Ліцею на основі правових норм, морально-етичних принципів та правил поведінки учасників освітнього процесу.

1.2. Дотримання норм Кодексу має за мету створення освітнього середовища, яке сприяє навчанню, впровадженню інновацій, інтелектуальному розвитку, підтримці особливої академічної культури взаємовідносин учасників освітнього процесу та зміцненню іміджу і ділової репутації Ліцею.

1.3. Основним завданням Кодексу є формування високого рівня корпоративної культури та забезпечення академічної доброчесності учасників освітнього процесу Баранівського професійного ліцею Житомирської області (далі – Ліцей) та дотримання принципу нетерпимості («нульової толерантності») до його порушення.

1.4. Кодекс створено на підставі Законів України «Про освіту», «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні», «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків та таких нормативних документів Ліцею: Статуту, Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу, Положення про врегулювання конфліктних ситуацій, Правил внутрішнього трудового розпорядку.

1.5. Дотримання Кодексу учасниками освітнього процесу Ліцею є необхідним як у навчальній, так і у позаурочній діяльності.

2. Принципи поведінки учасників освітнього процесу.

Принцип законності. У своїй діяльності учасники освітнього процесу дотримуються чинного законодавства, а також стимулюють інших поважати закон та неупереджено застосувати його вимоги.

Принцип академічної доброчесності. Дотримання етичних принципів та визначених законом правил під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. Порушення цього принципу не лише завдає шкоди репутації Ліцею, а й знецінює результати навчання студентів, кваліфікаційні категорії, педагогічні звання педагогів.

Принцип особистого прикладу. Учасники освітнього процесу, які виявляють прагнення до академічної доброчесності та високого рівня

культури академічних взаємовідносин, не лише стають зразками для наслідування, але й підвищують стандарти освітньої діяльності в цілому.

Принцип відповідальності. Учасники освітнього процесу повинні брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності і мають виконувати взяті на себе обіцянки та зобов'язання.

Принцип справедливості. У взаємовідносинах між учасниками освітнього процесу діє неупереджене ставлення один до одного, правильне й об'єктивне оцінювання результатів навчальної, трудової, громадської та інших видів діяльності.

Принцип сміливості. Імплементация цінностей та ідей академічної доброчесності, дотримання норм корпоративної етики вимагає сміливості, рішучості, готовності діяти згідно зі своїми переконаннями супроти тиску тих, кому не прийнятні прогресивні зміни в системі освіти.

Принцип академічної свободи. Учасники освітнього процесу можуть висловлювати і поширювати будь-які ідеї та погляди, критикувати ідеї, погляди та діяльність інших не порушуючи чинного законодавства та норм корпоративної етики. Неприпустимою є дискримінація та зведення рахунків у зв'язку з розбіжністю поглядів та ідей.

Принцип взаємоповаги. Повага як в освітньому середовищі, так і у інших сферах діяльності студентів та педагогічних працівників має бути взаємною і вимагає виявлення її як до себе, так і до інших, незалежно від віку, статі, статусу. Особа, яка навчається, розглядається як незалежна особистість і партнер, а не тільки як об'єкт освітньої діяльності.

Принцип прозорості. З метою уникнення зловживань посадовим становищем виборними чи призначеними представниками освітянської громади необхідно, щоб усі процедури, які стосуються освітньої, господарської та фінансової діяльності, були прозорими і нескладними. Будь-яка інформація щодо діяльності Ліцею, крім тої, доступ до якої обмежено законодавством, має бути надана за вимогою учасника освітнього процесу або міститися на сайті Ліцею.

Принцип взаємної довіри. Клімат довіри заохочує вільний обмін ідеями та інформацією в освітньому середовищі, сприяє співпраці, вільному продукуванню нових ідей, без остраху, що результати діяльності можуть використати з деструктивною метою.

Принцип партнерства та взаємодопомоги. З метою підвищення якості освіти представники освітянської громади Ліцею орієнтуються на суб'єкт-суб'єктну або партнерську взаємодію.

Принцип компетентності й професіоналізму. Учасники освітнього процесу зобов'язані підтримувати високий рівень компетентності у своїй

роботі та навчанні під гаслом «від освіти на все життя до освіти протягом усього життя».

Принцип безпеки та добробуту. Учасники освітнього процесу повинні піклуватися про безпеку та комфортні умови діяльності. Будь-яка їх діяльність не повинна завдавати шкоди здоров'ю, життю та майну будь-кого загалом та членів освітянської громади Ліцею, зокрема. Для здобувачів освіти та педагогів з особливими потребами мають бути створені відповідні умови.

Принцип підзвітності. Учасники освітнього процесу належним чином використовують делеговані їм повноваження без перевищення або несумлінності виконання.

3. Правила поведінки учасників освітнього процесу.

3.1. Гідним, доброчесним є:

- дотримання вимог законодавства України та внутрішніх нормативних документів Ліцею, недопущення правопорушень і запобігання їхньому скоєнню іншими особами;
- утвердження позитивного іміджу Ліцею через усі види діяльності у освітньому процесі (шляхом власних досягнень у викладацькій діяльності, навчанні, науці, спорті, студентської творчості тощо);
- примноження традицій Ліцею, вшанування та вивчення його історії, здобутків педагогів та випускників;
- дотримання загальноприйнятих морально-етичних норм та правил поведінки на засадах партнерства, взаємоповаги, толерантності стосунків;
- повага честі, гідності та особистої недоторканості особи, незважаючи на її стать, вік, матеріальний стан, соціальне становище, расову приналежність, релігійні та політичні переконання;
- збереження, раціональне використання та сприяння поліпшенню навчально- матеріальної бази Ліцею.

Дотримання академічної доброчесності, що, зокрема, передбачає:

- посилення педагогічними працівниками і студентів на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей;
- дотримання педагогічними працівниками і студентами норм законодавства про авторське право;
- надання педагогічними працівниками і студентам достовірної інформації про результати власної педагогічної (наукової, творчої) або навчальної (наукової, творчої) діяльності;
- контроль Комісією з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами, Групою сприяння академічній доброчесності та усіма іншими

педагогічними працівниками дотримання академічної доброчесності викладачами та студентами;

- об'єктивне і неупереджене оцінювання педагогічними працівниками результатів навчання та інших видів освітньої діяльності студентів;

- самостійне виконання студентами навчальних завдань (крім випадків, які санкціоновано передбачають групову роботу), завдань поточного та підсумкового контролю без використання зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а саме: самостійних і контрольних робіт, державної підсумкової атестації, державної кваліфікаційної атестації, комплексних кваліфікаційних робіт, поетапної кваліфікаційної атестації тощо;

- надання педагогічними працівниками якісних освітніх послуг з використанням в практичній професійній діяльності інноваційних здобутків в галузі освіти;

- підвищення педагогічними працівниками професійного рівня шляхом саморозвитку і самовдосконалення, вчасного проходження підвищення кваліфікації;

- інформування студентів про типові порушення академічної доброчесності та види відповідальності за її порушення в разі виникнення складнощів, при виконанні навчальних чи дослідницьких завдань, звертатися за санкціонованою допомогою до колег, викладачів.

Обов'язкова особиста присутність, активна участь на засіданнях педагогічної ради та колегіальна відповідальність за прийняті педагогічними працівниками управлінські рішення.

Запобігання випадкам використання службового становища в особистих інтересах.

Незалежність професійної діяльності педагогічних працівників від політичних партій, громадських і релігійних організацій.

Відповідальне ставлення до своїх обов'язків, вчасне та добросовісне виконання завдань освітнього процесу та громадських доручень.

Повага до навчальних здобутків, інтелектуальної власності та результатів громадської діяльності інших учасників освітнього процесу.

Допомога учасникам освітнього процесу та іншим співробітникам Ліцею, що опинилися у складних життєвих обставинах.

Дотримання здорового способу життя та його пропаганда.

Дотримання охайного зовнішнього вигляду та правил особистої гігієни.

Підтримання чистоти і порядку в усіх приміщеннях Ліцею, у гуртожитку та на його території.

Дотримання культури мовлення та запобігання її порушенню учасниками освітнього процесу.

Вміння визнавати свої помилки.

Вміння вислуховувати.

Постійно розвивати свої здібності і вірити в свої можливості.

3.2. Неприйнятним є:

Порушення Законів України та недотримання п. 2, пп 3.1 Кодексу. Порушення норм моралі, що включає негідну поведінку в громадських місцях.

Вживання, виготовлення й поширення наркотичних речовин, розпивання алкогольних напоїв та куріння в громадських місцях. Участь в азартних іграх.

Використання службових і родинних зв'язків з метою отримання нечесної переваги в освітньому процесі та інших видах діяльності.

Участь у будь-якій діяльності, що пов'язана з обманом, нечесністю; підробкою та використанням підроблених документів, що мають відношення до навчання чи посадового становища в Ліцеї.

Перевищення повноважень в освітньому процесі та інших видах діяльності.

Запізнення або пропуски навчальних занять чи роботи без поважної причини.

Поширення неправдивої та компрометуючої інформації про Ліцей в цілому, про учасників освітнього процесу та співробітників Ліцею.

Недотримання норм співіснування у Ліцеї та його гуртожитку, що створює дискомфорт учасникам освітнього процесу.

Вчинення дій, що перешкоджають освітньому процесу.

Порушення академічної доброчесності:

академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;

фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

стискування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;

обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;

надання студентам під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання;

вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного (науково-педагогічного) працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

4. Відповідальність учасників освітнього процесу за порушення Кодексу.

4.1. Відповідальність за дотримання Кодексу є особистим обов'язком кожного учасника освітнього процесу та спільною справою водночас.

4.2. Притягнення до академічної відповідальності здійснюється відповідно до Положення про комісію з академічної доброчесності, етики та управління конфліктами у Ліцеї та Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Ліцею.

4.3. Притягнення до інших видів відповідальності відбувається відповідно до норм чинного законодавства України.

5. Прикінцеві положення.

5.1. Кодекс розглядається і схвалюється педагогічною радою та набирає чинності з моменту схвалення.

5.2. Зміни і доповнення до нього вносяться у тому ж порядку.

5.3. Незнання або нерозуміння норм Кодексу не є виправданням неетичної поведінки та академічної не доброчесності.

5.4. Факт ознайомлення учасників освітнього процесу з Кодексом честі у частині щодо академічної доброчесності фіксується підписанням Декларації про дотримання академічної доброчесності